

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА НІМЕЦЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компонента

ВІРТУАЛЬНИЙ ДИСКУРС

підготовки	магістра
спеціальності	035 Філологія
освітньо-професійної програми	Мова і література (німецька). Переклад

Луцьк – 2023

Силабус вибіркового освітнього компонента «Віртуальний дискурс» підготовки другого (магістерського) рівня вищої освіти, галузі знань 03 «Гуманітарні науки», спеціальності 035 «Філологія», за освітньо-професійною програмою «Мова і література (німецька). Переклад».

Розробник: Пасик Л. А., доцент кафедри німецької філології, кандидат філологічних наук, доцент.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

 (доц. Лисецька Н. Г.)

**Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри
німецької філології**

протокол № 1 від 29.08.2023 р.

Завідувач кафедри: (доц. Зубач О. А.)

© Пасик Л. А., 2023 р.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна /освітньо-наукова/освітньо-творча програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна (очна) форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія «Мова і література (німецька). Переклад» Магістр	Вибіркова
Кількість годин/кредитів <u>120/4</u>		Рік навчання <u>1</u>
		Семестр 2-ий
		Лекції <u>8</u> год.
		Практичні (семінарські) <u>16</u> год. Лабораторні <u>0</u> год. Індивідуальні <u>0</u> год.
		Самостійна робота <u>88</u> год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Консультації <u>8</u> год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання німецька		

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові	Пасик Людмила Адамівна
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри німецької філології
Контактна інформація	моб. 050593 83 10
	pasyk.lyudmyla@vnu.edu.ua
Дні занять згідно розкладу: (http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi)	

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу.

Силабус освітнього компонента «Віртуальний дискурс» складено відповідно до освітньо-професійної програми «Мова і література (німецька). Переклад» підготовки магістра галузі знань 03 Гуманітарні науки, спеціальності 035 Філологія. Запропонований курс вивчається у другому семестрі навчання на магістратурі та входить до переліку вибірових компонентів.

Віртуальна реальність з кожним днем займає все більше місця у житті людини, віртуальне спілкування відбувається на усіх рівнях, як у побуті, так і в діловому житті і відзначається своїми особливостями та цінностями і саме тому кожен лінгвіст повинен чітко розуміти і розбиратися в особливостях віртуального дискурсу. Курс «Віртуальний дискурс» спрямований на опанування студентами матеріалу про віртуальний дискурс, вивчення відмінностей між віртуальним дискурсом, Інтернет-дискурсом, електронним дискурсом тощо,

ознайомлення із жанровими характеристиками та учасниками віртуального дискурсу і його лінгвокультурними типажам.

2. Пререквізити. Для вивчення цього курсу необхідне опанування ОК «Нові тенденції сучасної лінгвістики».

3. Метою цього курсу є ознайомлення із теоретичними концепціями та підходами до вивчення віртуального дискурсу, із значущістю знання структури дискурсу і тексту і прийомів дискурсивного аналізу для загальнотеоретичної підготовки лінгвіста.

Основні завдання курсу:

- ✓ навчити студентів визначати основні характеристики віртуального дискурсу і його конститутивні ознаки;
- ✓ навчити розрізняти різні суб-типи дискурсів та аналізувати їх;
- ✓ навчити характеризувати віртуальні мовні особистості та розрізняти віртуальні лінгвокультурні типажі,
- ✓ навчити аналізувати різні параметри лінгвістичних особливостей мережевої комунікації;
- ✓ навчити застосовувати адекватну термінологію і концептуальний апарат та методи дискурсивного аналізу у власних дослідженнях і наукових текстах;
- ✓ стимулювати пізнавальні інтереси у галузі обраного напряму підготовки.

Методи навчання: пояснювально-ілюстративний метод; частково-пошуковий метод; проблемно-пошуковий метод; дослідницький; активний та інтерактивний методи; метод пояснення, тренування, практика в спілкуванні; методи дистанційного навчання.

4. Результати навчання (Компетентності).

Відповідно до Стандарту вищої освіти України галузі знань 03 Гуманітарні науки, спеціальності 035 Філологія для другого (магістерського) рівня вищої освіти, що був затверджений і введений в дію наказом Міністерства освіти і науки від 20 червня 2019 р. № 871, кінцеві вимоги до рівня знань та вмінь випускника-філолога експлікуються в набутих ним протягом навчання компетентностях та результатах навчання (URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/06/25/035-filologiya-magistr.pdf>).

У процесі вивчення курсу «Віртуальний дискурс» студент повинен оволодіти такими загальними та спеціальними (фаховими, предметними) компетентностями, як:

Загальні компетентності:

- ЗК 3.** Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 4.** Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 5.** Здатність працювати в команді та автономно.
- ЗК 6.** Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК 7.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 8.** Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Фахові компетентності:

- ФК 3.** Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.
- ФК 4.** Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного/мовленнєвого з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.
- ФК 6.** Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.
- ФК 7.** Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

Програмні результати навчання:

ПРН 3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.

ПРН 9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.

ПРН 11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.

ПРН 15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного матеріалу.

ПРН 16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПРН 17. Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки в конкретній філологічній галузі.

5. Структура ОК:

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					Форма контр.
	Усього	у тому числі				Бали
		Лек.	Практ.	Конс.	Сам. роб.	
Змістовий модуль 1. Virtueller Diskurs als Objekt linguistischer Forschung.						
Тема 1. Allgemeiner Diskursbegriff. Merkmale des virtuellen Diskurses.	17	2	2	2	22	Л/ДС/20
Тема 2. Akteure des virtuellen Diskurses.	18	2	2	2	22	Л/ДС/20
Тема 3. Genres des virtuellen Diskurses.	18	2	2	2	22	Л/ДС/20
Тема 4. Diskurse der sozialen Netzwerke. SMS, WhatsApp&Co. als Kommunikationsmittel.	18	2	2	2	22	Л/ДС/Р / 20+20
Разом за змістовим модулем 1	120	8	16	8	88	100
Усього годин	120	8	16	8	88	

*Форми навчання і контролю: СЗ – семінарське заняття, Л/ДС – лекція, дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, П – переклад, Р – реферат, а також доповідь, презентація, аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

6. Самостійна робота

Самостійна робота студента у другому семестрі включає:

1. Самостійне опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу, тобто виділених навчальних тем за змістовим модулем.

2. Вивчення окремих тем або питань, що не розглядаються в курсі лекцій, для написання тез або статті.

3. Систематизацію вивченого матеріалу для його засвоєння.

4. Дискурсивний аналіз одного з фрагментів на запропоновану тему у межах курсу та написання реферату обсягом 10 сторінок на основі проведеного аналізу.

IV. Політика оцінювання

Поточне оцінювання знань студентів здійснюється за двадцятибальною системою та включає оцінювання роботи студентів під час аудиторних занять за усні та письмові відповіді, контрольних робіт, різних видів завдань, за участь у дискусіях і обговореннях. Всього за поточне оцінювання студенти можуть отримати 100 балів (накопичувальна система балів, які студенти можуть отримати за конкретні види діяльності в межах змістових модулів).

Оцінювання поточного контролю в межах семінарського заняття:

- Оцінка «відмінно» відповідає 16-20 балам за усні відповіді на семінарських заняттях, написання письмових робіт (творчого завдання) і ставиться за широкі й системні знання теоретичного й практичного матеріалу з освітнього компонента «Віртуальний дискурс»;
- Оцінка «добре» відповідає 11-15 балам за усні відповіді на семінарських заняттях, написання письмових робіт (творчого завдання) і ставиться за хороші знання теоретичного й практичного матеріалу з освітнього компонента «Віртуальний дискурс»;
- Оцінка «задовільно» відповідає 6-10 балам на семінарських заняттях, написання письмових робіт (творчого завдання) і ставиться за базові знання теоретичного й практичного матеріалу з освітнього компонента «Віртуальний дискурс»;
- Оцінка «незадовільно» відповідає 0-5 балам на семінарських заняттях, написання письмових робіт (творчого завдання) і ставиться у випадку невиконання практичних завдань та незнання теоретичного матеріалу з освітнього компонента «Віртуальний дискурс».

Оцінювання реферату з доповіддю. Максимальна кількість балів за відповідь дорівнює 20.

- Оцінка «**відмінно**» відповідає **16-20** балам за глибоке й системне представлення теоретичного й практичного матеріалу з теми доповіді.
- Оцінка «**добре**» відповідає **11-15** балам за хороше знання представлення теоретичного й практичного матеріалу з теми доповіді.
- Оцінка «**задовільно**» відповідає **6-10** балам за базове представлення теоретичного й практичного матеріалу з теми доповіді.
- Оцінка «**незадовільно**» відповідає **0-5** балам за незнання теоретичного й практичного матеріалу з основної іноземної мови.

Основні види роботи та принципи організації поточного та підсумкового оцінювання розкриті у відповідному [Положенні ВНУ імені Лесі Українки](#)

Політика викладача щодо студента. Відвідування занять є обов'язковим. Якщо студент не може бути присутнім на практичних заняттях, він має можливість працювати за індивідуальним планом.

Студенти, які є членами наукових проблемних груп, авторами статей і тез, доповідачами на наукових конференціях, переможцями та активними учасниками фахових студентських олімпіад, мають право протягом семестру за кожен виконаний вид діяльності одноразово отримати додаткові заохочувальні бали до відповідного ОК, якщо здійснена активність здобувачів відповідає профілю курсу. У цьому випадку студент інформує викладача/ів про свої здобутки. Викладач має право самостійно визначити валідність, заявлених студентом отриманих результатів та приймає рішення щодо зарахування або незарахування таких балів:

- 3 бали – за результативну роботу у студентській проблемній групі (систематичне відвідування, обговорення), публікацію тез (підготовку матеріалів конференції) або виступ/и на конференції/ях без публікації/й, участь у I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади;
- 5 балів – за публікацію статті/ей у збірнику студентських наукових праць, перемога у III етапі Всеукраїнської студентської олімпіади;
- 10 балів – за публікацію статті (статей) у збірнику наукових праць, що входить до категорії Б, або призове місце на II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади;
- 15 балів – за перше місце на I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади.

Здобувачам освіти можуть бути зараховані результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті (професійні (фахові) курси/тренінги,

громадянська освіта, онлайн-освіта, стажування). Процес зарахування регулюється [Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки](#) Згідно зі встановленим порядком можуть бути визнаними результати навчання, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають одному заліковому модулю загалом (але не більше 5 кредитів за навчальний рік), так і його окремому змістовому модулю, темі (темам), які передбачено цим силабусом.

При цьому студент у встановлені терміни подає заяву на ім'я декана та долучає усі необхідні документи до розгляду. Матеріали розглядаються на засіданні Предметної комісії, створеної розпорядженням декана факультету з урахуванням Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки.

Політика щодо академічної мобільності. Невід'ємною частиною вивчення іноземної мови та становлення кваліфікованого випускника вважаємо академічну мобільність, яка регулюється відповідним [Положенням про реалізацію права на академічну мобільність студентам ВНУ імені Лесі Українки](#).

Політика щодо академічної доброчесності. [Кодекс академічної доброчесності ВНУ імені Лесі Українки](#) передбачає самостійну, чесну та відповідальну роботу студента над поставленими завданнями. Відповідальність за дотримання академічної доброчесності покладена як на викладачів, так і на здобувачів освіти, які в разі виявлення порушень академічної доброчесності несуть відповідальність.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Підготовка до практичних занять має бути вчасною. Якщо студент був відсутній на занятті з поважної причини (участь у конференції та конкурсах, академічна мобільність, лікарняний листок), він може здати модульну заборгованість викладачу в індивідуальному режимі (коли викладач має години консультації на кафедрі німецької філології) або на його електронну скриньку. Дедлайном до кожного пропущеного практичного заняття вважається надсилання виконаних завдань практичного заняття на електронну скриньку викладача до початку наступного практичного заняття або їх здавання на консультації викладачу.

V. Підсумковий контроль

Оскільки формою контролю вибіркового ОК «Віртуальний дискурс» є залік, то оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється під час поточного контролю за результатами видів робіт, передбачених силабусом (див. пункт 5. Структура освітнього компонента).

У випадку незадовільної підсумкової оцінки або за бажанням підвищити рейтинг, студент може дібрати бали, виконавши певний вид робіт (наприклад, здати одну із тем або перездати якусь тему).

Перелік питань до заліку

1. Allgemeiner Diskursbegriff.
2. Merkmale des virtuellen Diskurses.
3. Akteure des virtuellen Diskurses.
4. Genres des virtuellen Diskurses.
5. Diskurse der sozialen Netzwerke.
6. SMS, WhatsApp&Co. als Kommunikationsmittel: Diskursive Besonderheiten

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна література:

1. Безугла Л. Р. Лінгвістична прагматика та дискурсивний аналіз. *Studia Philologica (Філологічні студії)*. 36. наук. праць. К. : Київський ун-т ім. Б. Грінченка, 2012. Вип. 1. С. 95–100.
2. Pasyk L., Rys L., Kalishchuk D., Yashchuk N., Bondarchuk O., Semeniuk T., Bondar T. Nicknames as the means of virtual linguistic personality self-presentation in the german language virtual discourse. *AD ALTA-JOURNAL OF INTERDISCIPLINARY RESEARCH*. Vol. 13, Issue 1. 2023. P. 54–60.
3. Пасик Л. А. Дискурсивні конфігурації концепту PARTNERWAHL/ВИБІР ПАРТНЕРА у німецькому віртуальному дискурсі. *Trends in the development of philological education in the era of digitalization: european and national contexts* : Scientific monograph. Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2023. P. 368–393. <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-303-3-16>
4. Gredel E. Diskursdynamiken : Metaphorische Muster zum Diskursobjekt Virus. Berlin ; Boston, Mass. : De Gruyter, 2014. 269 S.
5. Jones R. H. Discourse and digital practices: doing discourse analysis in the digital age [ed. by Rodney H. Jones]. 1. publ. London [u. a.] : Routledge, 2015. 250 S.
6. Mills S. Der Diskurs: Begriff, Theorie, Praxis. Tübingen : Narr Francke Attempto Verlag + Co., 2007. 186 S.
7. Meier S. (Bild-)Diskurse im Netz. Konzepte und Methode für eine semiotische Diskursanalyse im World Wide Web. Univ., Diss. Chemnitz. Köln: Halem, 2014. 480 S.
8. Pasyk L. A. Motive und Ziele der Frauen bei der Partnerwahl (anhand deutschsprachiger Bekannschftsanzeigen und Profile auf den Webseiten). *Proceedings of the III International Scientific and Practical Conference „Innovative Technologies in Science“*. № 3 (19), Vol. 4 (February 28, 2017, Dubai, UAE). Ajman : ROSTrance Trade FZC company, 2017. P. 45–47. <http://esnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/12185>

Додаткова література:

1. Dijk T. A. Discourse and Power. New York : Palgrave Macmillan, 2008. 308 p.

2. https://www.scharloth.com/publikationen/scharloth_diskursanalyse.pdf
3. <https://www.mediensprache.net/de/basix/networx/index.aspx>
4. <https://www.tu-chemnitz.de/phil/imf/mk/online-diskurse/pdf/meier/sitetypen.pdf>
5. <https://bop.unibe.ch/linguistik-online/article/view/1601/2706>
6. <https://www.zora.uzh.ch/id/eprint/123136/1/123136.pdf>
7. <https://www.swr3.de/aktuell/whatsapp-facebook-so-beeinflussen-soziale-medien-die-deutsche-sprache-102.html>